

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svper Coelibatv Monachatv Et Vidvitate Axiomata

Karlstadt, Andreas

Vvittenbergae, 1521

VD16 B 6126

Circvmspecto Bartholomeo Bachio Civi Et Notario Oppidi in valle. S.
Ioachimi fratri amico Andreas Carolo. S. D.

urn:nbn:de:hbz:466:1-33459

CIRCUMSPECTO BARTHOLOMEO
BACHIO CIVI ET NOTARIO OPPIDI
in valle. S. Ioaehimi fratri amico
ANDREAS CAROLO.
S. D.

De celibatu

libat p e m

Gene. vi
Iacob. i.

1. Tim. v.

non p e celibatu

Quo de fonte celibatus effluxit, quem popularis clericorum
cohors, velut numen, complectitur, atque quot, ex eo erum-
nae & mala promanarint, facilius est inuenire inicium, quam sine
enarrando, Pudet aut me vehementer, pestes illius monstri sin-
gulas proferre. Excogitatus est et hic lucri questus. Et ut cetera
complurima Romani pontifices. nocumenta, quāquam in speci-
em religiosa, pepererunt, ita & hoc mulctrale pecuniarum
in rhoma. Ponti. nobis est propositum. Videbat Pontifex Calix-
tus (cuius mi Bachii me donabas imagine) Sacerdotum, potissi-
mum rem familiarem dispensantium, uitam illam, in omni: ma-
la propensam, vitam inquam, quouis tempore peccata, & concu-
piscem & propagantem, non posse, uel sine coniugibus uel scortis
transigi. Illico oculos ad questum habuit intēros Calixtus. Insti-
tutus est celibatus. Neque sanctitatis cortice caruit. Intrinsicus
uero spurcissimus. Nam ut pecuniae studium, malorum radicem,
sequitur pontifex ille, titulo maximus re ipsa minimus, sic a fide
non potuit non aberrare, & obscœnisimum partum edere. Indi-
dem erepsit (mali corui, malum ouum) celobatus, argutus
presbyterorum compiler, incitator concupiscētiæ, tedarum
apud inferos concinnator. Tum hominum mandata conscribun-
tur. Volant edicta, Atque circūcirca constrepunt pontificiæ con-
stitutiones. De uita & honestate clericorum. De clericis coniu-
gatis. De cohabitatione clericorum & mulierum, Et alia id ge-
nus phariseorum murmura. Permittitur Sacerdotibus mulierum
cohabitatio, sed honesta. At interdicitur matrimonia haud Pau-
lum honestiora. Verum ut uetant consuetudinem feminarum
Sacerdotibus. Ita ad lasciuientes contra fidem belle conuiuent
pontifices, propter sanctum argenteum, cui tantam Romani pon-
tifices putant sanctimoniam esse, quod nullum facinus tam sic
impium quod non facile dilui possit aut consecrari argento. Pro-
inde, ut oportuit, pecuniae aperentes a fide a legeque sacra dei de-
sciuerunt. Cur a fide? Cur a diuina lege? Quia non modo id,
quod multis

quod multis exemplis scripturæ ad nos venit iminuerunt. sed
contra Mosâicas & Prophetâcas & Euangelicas & Apostolicas
litteras sanxerunt. Deinde videmus pontifices non tam desyde-
râre animarum salutem, quam pecuniolam. Quandoquidem
& hec medicina non sit inuenta vt uel preferuet aut feruet a ma-
lo, verum ut purget crumenas. Subinde fatentur quidem scor-
tationem esse peccatum, sed multo leuius, quam sit matrimonij
contractio. Sic fit ibi euestigiò diuina sapiëntia pontificibus rho-
manis stulticia. Fucum tamen suis somniis illinunt. Aiunt . n .
fornicationes male sunt, sed emādatur pecuniis. Porro quod tur-
pius est, noui iratos Episcoporum Officiales (ut dicunt) quod
quidem Sacrificuli se se continentes nihil in coquinulas intule-
runt. Nunquid, non audiuius dictum quibusdam, siue con-
cubinam tecum alas siue non aureum concubinatus causa depen-
des. Vide mi Bartholomee quid spectarunt in coelebato pontifi-
ces. Quã illis fuit curæ spirituum beatitudo, & rursus quam cu-
pientes pecuniæ. Adeste iam, nunc adeste cacodæmoniis larue
& ministri, qui presbyteris castratis & continentibus castitatem
exprobrare audebatis. Effundite coram, in publicam, vocem
quam sub vestra tribunalia euomistis, & proiecto & aperto pug-
no & sinem & fontem coelibatus ostendite. Nonne hæc auris
olim vobis apposita audiuit. Infructuosos vobis sane esse castos
presbyteros. Nempe quot sublata occasione nihil lucri licuit
emungere. Habes modo, nisi dormiam coelibatus auctorem,
finem, vtilitatem & salutem, cernis mi Bachi, quid pontifici sub
oleuerit, dum hoc monstrum propagaret. Deberem p̄c̄si hec
enumerare, quot mala, quanta facinora, qualia flagitia, quot
denique damna. Christianismo coelibatus attulit. Sed me pudor
vetat referre. Quia fieri nō potest, vt tantæ sordiditatis, præter nau-
seam etiam sordidarum & agrestium aurium referantur. Vniū
demissa vox in aurem tibi quædam loqui posset. honeres certe
illa, quæ auditores & iudices peccatorum (quos nūc Confessores
appellitant) a confitentibus didicerunt & me docuere dedocēda
magis quã docēda. Equidē neminē audiui peccata confitentem
in aurem, sed didici, & fortasse dei consilio mihi prodebantur,
vt hodie acius in coelebatum inueherer, vt a coelibatu nullum
iuuenem non dehortarer. Quid autem illos perfluos frater car-
los permouit, vt studio non ad modum probando, depositis ab-
vterentur

is inquit celibatim
vterentur, ipsi uiderint. Hoc scio, genus illud, Confessorum, esse
genus rimarum plenum, arque ab illis perfluere solere, quicquid
infunditur. In coenulis, in comestationibus, inter pocula, sub ebrie-
tatibus secreta illa, & fides in aurem credita, effluxerunt. At facio
missa hec, irascatur mihi sancti fratres ut uolunt, mo ne ledant ut
cupiunt. Neque ipsi sunt malorum precipui auctores. Sed ponti-
fices Romani, quorum uoluntate & prudentia coelibatus in Ele-
sia dei institutus fuit. Itaque in caput Pontificum Rhomanorum
malorum colluuius refluat. Ego uero, sine iudicio vestro. Ponti-
fices. Flagitia leuicula, scelestissima fatinora lege dei comoni-
tus noui. Opinantur homines, Monachatum aut Sacerdotium aut
Virginatam tum conseruari, cum non peccatur, nature permisso
Et cum eam sanctimoniam intuentur, suberescunt multo peiora
crimina, scilicet fornicationes cum diis alienis. Vellem, scripturę
testimonio ductis, decem scortorum congressum, & alia fornica-
tionum genera dissimulasse, quam ad unum tale conuiere.

ita celibatim
Deutro,
xxiii.
Non me fugit illud scripturarum monumentum. Non erit mere-
trix, non erit scortator in filiis Israhel. Et quod ab omni fornicatio-
ne abstinere debemus. Neque nunc loquor, de ardore masculo-
rum in masculos. Sed de iis delictis agō, quę sciunt illi, qui se-
cum vruntur. Falluntur magna cum iactura Sacerdotes, Monachi-
Viduae & Moniales ex agitati incendio concupiscentiæ, fiscienni-
um inter sacra canentes, dum purant, se non grauius peccare. Fa-
cessant modo aures plus iusto castiores. Arrigat auriculas mens fa-
crarum litterarum cupida. Opinantur se se non delinquere, cum
in cuniculis & cellis & solitudine haud scio quid efficiant cofri-
catione. Decipitis quidem nos, deū autē nequaquam, Non estis sic
virgines, non continentes, neque casti, cum yrimini, & ex incen-
dio semen iacitis uel in retram uel in uestimentum. Perpetratis se-
minis iactu crimine & fornicatione & adulterio incomparabiliter
peius, Non tamen uestra sponte deuij. Sed peruersa pontificum
Rhoma. doctrina seducti. At non euadetis pœnã. Nam & decepti
& impostotes eandã culpã, diuerso tamē cruciatu præstabunt.
Leuiti.
xxviii. &
xx.
De illo autem crimine sic scriptura detonat. Si quis dederit de se-
mine suo Moloch moriatur, populus terrę lapidabit eum. Quod
si populus negligens fuerit, & dimiserit hominem, qui de semine
suo dedit Moloch, nec uoluerit eum occidere, succidam ipsum &
omnes qui consenserunt. Itaque pœnã luent comutaturi uitã morte
qui semen suum dant Molochi, Occidetur & illi qui non obruunt
hominem lapidibus

hominem lapidibus, hanc irā ostende, sic, in fornicatores & adulteros defecientem. At, ibunt inficias, ij. qui hymenem manu canunt, se Moloch dare. Ergo quis est Moloch? Moloch deus aliquis est ficticius, siue sit creatura in caelo, siue in terra, siue sanctus siue prophanus, modo sit fictus, non verus, deus, cui semen fundatur. Nunc elabantur (si possunt) qui se diuis illis Dominico Francisco aut illorū similibus dederūt, & illis interim semina sua, licet repugnantes, tribuerunt, profecto Moloch, deo ficticio semen dederunt, quod datum fuit deo ficticio. Tum largiamur, ipsos, neque spontaneo attritu, neque inuitos, semen effusum, Moloch dedisse. Illud saltem non quibunt negare, crimen esse grandius, si quis semen in terram, uel vestem, uel manum (sit honorantibus) spargat, quam si cum muliere congregiatur. Abominandum est scelus apud Deum, iactatio seminis in terrā, testate scriptura cuius hęc sunt verba. Ille ad vxorem fratris introiens semen fundebat in terrā, neliberi, fratris nomine, nascerentur, & id circo percussit eum dominus, quor rem detestabilem faceret. Ecce scriptura rem detestabilem, vocat seminis fusionem in terrā. Tale quiddā super scortatione vix inuenies dictū. Ad huc tamē suas. Virginitates, Viduitates & Monachatus, illi cœlibes tutatur. Quā excusationem pretendēt pontifices & coquinarii Officiales, qui facinoribus illis dant manubrium. Crimen graue est fornicatio, grauius adulterium & incestus, omnium autē grauissimum ob cœlibatum, semen in terram vel cucullum aut in involucrium ferere. Seminis expressio tanto accuratioe studio est vitanda, quāto apud deū detestabilior existit, & rāto diligentius carybdis illa est fugiēda, quāto eā vehementius detestatur deus. Perumpite, me duce. Antichristorum vincula, laqueos perplexos. Concessa sunt matrimonia, atque adeo, quor ne quidē Paulus auideat quēpiā in presbyteratū aut diaconatū cōstituere, nisi illi, salte vna, fuerit vxor. Habes optime Bachī, pericula cœlibatus, & quorsum ponti. ille Roma, direxerit telum, & quā nequiter aduersus phas & legem dei statuit. Opinor enim te uel subodorari, quales animarū faces, cœlibatus pōti, nobis adhibuit, quor pestes et mortes rei pub. christiane immisit. Ego autē nō tā cōpte quā fortiter nūc pergo in pontifices rhomanos depugnare. Id quod proposui, ut & ipsi rādē recipiāt oculos, quibus possint in ecclesia dei versari citra iacturam nostri. Neque ualeo, nostros ponti, ab inferno cruciari asserere, dū hereticorū suorū vestigia sequuntur.

a i i i Nam si eos

bonetes rapti
sanct

Gene.
xxxviii.

monachi remittet

i. Timo
v.
matrimonia p
pesteroy statu

iii. Reg.
xxxi.

Nam si eos ideo defenderem, quia ipsi non invenerunt errores
sed inuentos custodiunt, quid aliud facerem, quam quod & suas
ipsorum sanctulas leges parū religiose obseruare & que legi diui-
næ obliuiscerentur, Quia aiunt ipsi, Facientes & consentientes eandem
pœnam portaturos. Deinceps auctoritati scripturarum saltem
clanculum obsisterem, quæ sic de Osia loquuntur. Osias autem fi-
lius Achab fecit malum in conspectu domini & ambulauit in
via patris sui & in via Hieroboam, qui fecit peccare ysaïahel, Sic
de Hieroboam, sic de aliis ludit scriptura, tandem ergo nostrates
pontifices vestigia suorum antecessorum vindicabunt. Quin po-
tius condemnabunt ductores cæcos, & cæcos seductos in spe-
cum plutonis. Nunc oram soluo, & conclusiones aliquot super
cœlibatu postridie Geruasii hic expensas disputando, cõmunio,
quas tibi melioribus digno, dedico, Vt hoc velut indice si-
mul cognoscas, quam obsequibile & intentam in ista
uota voluntatem habeo, simul quam mihi per-
ditissimorum pontificum cæcitas, status,
& pertinacia doleat, quam eorum me
miserescit stupiditatis, quam me
habeat pessime illorum in
animas ferocia. Postre-
mo tibi gratias pro
sua in me huma-
nitate modo
ago, re-
laturus ubi po-
tuerit. Vale feliciter in
Christo Datum Vuittembergæ die
Petri & Pauli. M. D. XXI.